SUOMEN ILMAILUMUSEON TOIMINTAKERTOMUS

2018

ILMAILUMUSEO
FLYGMUSEUM • AVIATION MUSEUM

SISÄLTÖ

1	Tiivistelmä toimintavuodesta	3
2	Talous ja henkilöstö	4
3	SIM2020	6
4	Sidosryhmäyhteistyö	7
5	Kokoelmat ja tutkimus	9
6	Näyttelyt	15
7	Asiakaspalvelu ja yleisötyö	15
8	Viestintä	18
9	Myynti- ja markkinointi	19
10	Vapaaehtoistoiminta	19
11	Tukitoiminnot	20
12	Säätiö	20
13	English Summary	23

Kannen kuva: Antti Laukkanen

1 KOHTI PITKÄJÄNTEISIÄ RATKAISUJA

Vuosi 2018 käynnistyi Ilmailumuseolla vauhdikkaasti. Edellisen vuoden lopulla aloitettua Cargo-hanketta vietiin tarmolla eteenpäin. Tavoitteenamme oli ratkaista museotoimintaa jo vuosia rajoittaneet tilaongelmat ja sijoittaa Suomen Ilmailumuseo Finnairilta vapautuneeseen rahtiterminaaliin aivan Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyyteen. Paikan sijainti ja mahdollisuudet olivat vertaansa vailla museon ilma-aluskokoelmia ja nykyaikaisia museotoimintoja ajatellen. Investointisuunnitelma vaikutti kohtuulliselta aiempiin vaihtoehtoihin verrattuna. Alkuvuoteen mahtuikin niin rahoitusneuvotteluita kuin käytännön suunnittelua.

Museon onnistui varmistaa hankkeelle valtion rahoitus. Vaadittavan omarahoituksen näimme onnistuvan nykyisen museorakennuksen uusiokäytöllä. Kesän vaihtuessa syksyyn tämä suunnitelma alkoi kuitenkin vaikeutua – omarahoitusosuuden edes osittainen kattaminen nykyisen museorakennuksen tuotoilla osoittautui oletettua hankalammaksi. Samaan aikaan kamppailimme aikaa vastaan – olihan rahtiterminaali ollut tyhjillään jo vuoden alusta saakka odottamassa uusia vuokralaisia.

Tätä kirjoittaessa Cargo-hanke on edelleen ajankohtainen, mutta tarvitsemme myös muita vaihtoehtoja, jotta löytäisimme juuri sen oikean, museon tehtäviä ja ainutlaatuisia kokoelmia parhaiten palvelevan ratkaisun. Tavoitteen saavuttaminen vaatii paljon keskustelua, päätöksentekoa, yhteistyön tiivistämistä monella saralla, uudistettuja rahoitusmalleja sekä aivan uudenlaista ennakkoluulotonta ajattelua.

Vuosi 2018 toi mukanaan myönteisiä ilmiöitä tilavaikeuksista huolimatta. Suomen Ilmailumuseo oli Vuoden museo 2018 -finalisti, ja lähes 40 000 kävijällä olemme kirkkaasti Vantaan suosituin museokohde. Loppusyksystä valtakunnan päämediat huomioivat uutisoinnissaan museon tilaongelman näyttävästi. Saimme huomata museollamme olevan paljon kannattajia ja ystäviä. Ilmailuhistoria ja sen kulttuuriperinnön säilyttäminen nousi esille monessa yhteydessä ja monen suulla. Huomasimme, että museo herättää kiinnostusta ja saimmekin jo useita ehdotuksia erilaisista sijaintivaihtoehdoista. Vuoden aikana edistimme myös keskustelua avainsidosryhmiemme kanssa. Voikin sanoa, että signaalit ovat hyviä ja suunta on oikea.

Uusi Ilmailumuseo -hankkeen lisäksi vuoteen mahtui myös muutoksia. Aloitin syyskuun alussa museonjohtajana. Onnekseni en hypännyt täysin ulkopuolelta hektiseen hankerumbaan, olinhan työskennellyt jo kolmen vuoden ajan asiakaspalvelupäällikkönä Ilmailumuseossa. Edeltäjäni Markku Kyyrönen työskenteli loppuvuoden Uusi Ilmailumuseo -hankkeen parissa ja siirtyi eläkkeelle vuoden vaihteessa.

Muutosten ja vastoinkäymisten vuosi osoitti henkilökuntamme, vapaaehtoistemme ja kumppaneidemme vahvuuden. Toimintaamme ja pyrkimyksiämme leimasi vahva usko museon tulevaisuuteen ja toimintamme jatkuvuuteen. Tällä yhteisellä tahtotilalla on hyvä jatkaa eteenpäin ja kohti Uutta Ilmailumuseota.

Pia Illikainen
Museonjohtaja

2 TALOUS JA HENKILÖSTÖ

TALOUS

Talouden suunnittelua leimasi valmistautuminen Cargo-hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen hankintoja ja resurssointeja rahoitettiin museon käyttötaloudesta. Valtion investointirahoituksen suunniteltiin näkyvän museon taloudessa heti loppuvuodesta 2018, kun hanke olisi alkuperäisten suunnitelmien mukaan varmistunut. Cargo-hankkeen kuluja kertyi vuoden aikana yhteensä 42.420 €.

Museon saamien julkisten avustusten määrä jäi huomattavasti tavoitellusta. Avustusten vähäinen määrä sekä Cargo-hankkeen kulut vaikuttivat museon tulokseen. Kokonaistulot olivat 714.735 €, joka oli 355.244 € vähemmän kuin vuonna 2017. Vuoden 2017 tuloista Suomi100 -tapahtumien osuus oli yli 244.000 euroa. Kokonaistuloista omien tulojen osuus oli 49 %.

Suurin yksittäinen menoerä oli henkilöstökustannukset 586.091 €, lisäystä 37.306 € (+6,8 %). Kasvu johtui pääosin henkilöstövaihdoksesta ja siitä johtuvista päällekkäisyyksistä loppuvuoden aikana. Museon varsinaisen toiminnan kulut olivat 879.028 € (luku ei sisällä suunnitelman mukaisia poistoja).

Toimintasuunnitelmaa vuodelle 2018 jouduttiin aiempien vuosien tapaan sopeuttamaan suhteessa myönnettyihin avustuksiin. Toimintavuodelle haettiin erilaisia toiminta- ja hankeavustuksia seuraavasti (suluissa myönnetty summa).

Avustukset:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö; harkinnanvarainen toiminta-avustus VEM-museon valtakunnallisiin erityistehtäviin 836.895 € (100.000 €)
- Vantaan kaupunki; toiminta-avustus, 200.000 € (50.000 €)
- Museovirasto, Vesivehmaan hallin peruskorjaus (Rakennusten entisöimisavustus) 22.500 € (0 €)
- Suomen Kulttuurirahasto, Flight Lab -konseptin kehitys (Museovisio) 15.000 € (0 €)
- Jane ja Aatos Erkon säätiö, Uusi Ilmailumuseo -hanke 1.750.000 € (0 €)

Saatujen avustusten lisäksi museolle myönnettiin lakisääteistä VOS-avustusta 7 henkilötyövuoden arvosta (7 htv vuonna 2017) yhteensä 212.468€ (207.007 € vuonna 2017).

Museon tulos oli rahoituskulujen ja verojen jälkeen -481.603€. Tuloslaskelma sisältää suunnitelman mukaisia poistoja käyttöomaisuudesta 275.330 € (128.691 € vuonna 2017) sekä vapaaehtoisen varauksen lisäyksen 31.815€ (museon tontin ennallistamiskuluihin varautuminen). Museon maksuvalmius säilyi koko vuoden hyvänä.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä
Toimintasuunnitelma vuodelle 2019 laadittiin perustuen Cargo-hankkeen etenemiseen suunnitellusti. Vuoden 2019 alun tilanteen valossa Cargo-hankkeen toteutuminen vaikuttaa kuitenkin epätodennäköiseltä. Vuoden 2019 alkupuolella keskitytään uusien vaihtoehtojen tutkimiseen, tulevaisuuden museotoiminnan tavoitetilan selkiyttämiseen sekä keskeisten sidosryhmien tahtotilan kartoittamiseen. Museon taloudessa pyritään paikkaamaan edellisen vuoden alenemaa, joka johtui pääasiassa panosten kohdistamisesta hankesuunnitteluun. Ensisijaisena toimenpiteitä ovat omien tulojen osuuden kasvattaminen palvelu- ja tapahtumatoimintaa tehostamalla sekä hakemalla uutta avustus- ja tukirahoitusta Uusi Ilmailumuseo -hankkeen suunnitteluvaiheeseen.

MUSEON HENKILÖKUNTA

Museonjohtaja Markku Kyyrönen jäi eläkkeelle vuoden lopussa. Pia Illikainen aloitti museonjohtajana 1.9.2018. Markku Kyyrönen työskenteli Uusi Ilmailumuseo -hankkeessa 1.9.–31.12. välisen ajan. Muutoin museon vakinaisessa henkilökunnassa ei ollut muutoksia. Loppuvuonna päätettiin rekrytoida viestintä- ja hankekoordinaattori määräaikaiseen tehtävään, jonka aloitus ajoittui tammikuulle 2019.

Vakinainen henkilökunta
Museonjohtaja 31.8.18 saakka **Markku Kyyrönen**
Museonjohtaja 1.9.18 alkaen **Pia Illikainen**
Asiakaspalveluassistentti **Veera Sandgren**
Asiakaspalvelupäällikkö 31.8.18 saakka **Pia Illikainen**
Intendentti **Matias Laitinen**
Kokoelma-amanuenssi **Tapio Juutinen**
Museoapulainen **Petri Fodge**
Museolehtori **Tiia Fynes**
Museomekaanikko **Antti Laukkanen**
Museomestari **Kimmo Snellman**
Myynti- ja markkinointipäällikkö **Henri Äijälä**
Näyttelypäällikkö **Valeri Saltikoff**

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi museolla työskentelee osa-aikaisia tuntityöntekijöitä asiakaspalvelutehtävissä. Tehtävät käsittävät lipunmyynnin ja museokaupan hoidon lisäksi museon palveluiden varaukset. Tuntityöntekijöinä museolla ovat työskennelleet **Veera Einamo, Hilla Leikas, Vincent Matsuuke, Heini-Leena Ritvanen, Lydia Sandgren ja Rania Taina**.

Vuoden aikana neljä henkilöä suoritti museossa yhdyskuntapalvelua, kaksi henkilöä oli kuntouttavassa työtoiminnassa ja yksi vakuutuskuntoutujana. Lisäksi yksi henkilö oli alkuvuonna työkokeilussa museon kirjastossa sekä yksi henkilö opintojensa työharjoittelussa konservoinnissa. Henkilöitä työhön tarjosivat Vantaan rikosseuraamuslaitos, Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden kuntouttava työpalvelu sekä Uudenmaan TE-toimisto. Museossa oli myös useita yläasteikäisiä TET-harjoittelijoita. Rikosseuraamuslaitos antoi tunnustusta museolle myöntämällä museolle **Vuoden palvelupaikka** -palkinnon.

Henkilöstön koulutus
Suomen Ilmailumuseon henkilökunta osallistui aktiivisesti useisiin oman ammattialansa koulutuksiin, seminaareihin ja neuvottelupäiviin, joita järjestivät muun muassa Museoliitto, Museoalan ammattiliitto sekä Trafiikki ry. Henkilökunta osallistui vuoden aikana koulutuksiin keskimäärin 5 päivää / henkilö.

Museomekaanikko jatkoi työnsä ohella Metropolia ammattikorkeakoulussa konservaattorin opintoja. Asiakaspalvelupäällikkö jatkoi edellisenä vuonna aloittamaansa Museoliiton ja Management Institute of Finlandin järjestämää Museoalan johtajakoulutusta (yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto, valmistuminen 1/2019).

3 SIM2020

Ilmailumuseon jo vuosia käynnissä ollut uudistushanke, SIM 2020, sai vuoden 2017 syyskuussa uuden käänteen. Uudisrakennushankkeen sijaan museolle tarjottiin mahdollisuutta pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen Helsinki-Vantaan lentoaseman 1-terminaalin välittömässä läheisyydessä sijaitseviin Finnair Cargon käytöstä vapautuneisiin tiloihin. Kiinteistön omistaja, LAK Real Estate Oy, suunnitteli kohteeseen uudenlaista, tilojen monipuoliseen päällekkäiskäyttöön perustuvaa konseptia, jossa Ilmailumuseo olisi keskeisessä roolissa.

Vuoden 2017 aikana tehtyjen selvitysten perusteella kiinteistön havaittiin tarjoavan museon näyttely-, kokoelma- ja asiakaspalvelutiloille erinomaiset lähtökohdat. Suora yhteys asematasolle helpottaisi niin lentävien kuin staattistenkin ilma-alusten siirtoja ja tukisi samalla museon lentävien perinneilma-alusten strategiaa. Sijainti mahdollistaisi myös museon osuuden miljoonien kauttakulkijoiden asiakasvirrasta ja aivan uudenlaisen elämyksellisen museokonseptin luomisen.

Tavoitteena oli käynnistää museotoiminta uusissa tiloissa jo vuoden 2020 aikana. Tiukan aikataulun takia ja hankkeen sujuvuuden varmistamiseksi museo teki vuoden 2018 aikana useita valmistelevia toimia hankkeeseen liittyen, ja esimerkiksi näyttelyarkkitehtuurisuunnittelu käynnistettiin alkusyksystä. Erilaisia yhteistyömalleja työstettiin, ja Uusi Ilmailumuseo -suunnitelma sai arvokasta palautetta ja kiinnosti aidosti yhteistyökumppaneita. Yhteistyöhankkeet eivät kuitenkaan edenneet toteutusvaiheeseen.

Vuosi 2018 käynnistyi investointirahoitusneuvotteluilla opetus- ja kulttuuriministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Hankkeesta museolle koituva investointi määrittyi 5 M€ suuruiseksi, johon ministeriöiltä varmistui kesällä periaatepäätös 3 M€ investointirahoituksesta. Investointirahoituksen ehdoksi merkittiin museon 2 M€ omarahoitusosuus. Museon omistaman nykyisen museorakennuksen uusiokäytön – joko myymisen tai vuokratuoton myynnin – suunniteltiin kattavan huomattavan osan omarahoitusosuudesta.

Toukokuussa entisen rahtiterminaalin tilasta sovittiin aiesopimuksella. Kiinteistönomistaja käynnisti alkusyksystä laajan suunnittelutyön, jonka tuloksena täsmennettiin museolle suunniteltuja tiloja ja niiden kustannusarviota.

Syyskuun alussa selvisi, että nykyisen museorakennuksen käyttöön liittyvät suunnitelmat eivät etene kaavaillusti. Tällöin museo aloitti keskustelut Finavian Oyj:n sekä Vantaan kaupungin kanssa tilanteen ratkaisemiseksi. Finavia omistaa tontin, jolla museon nykyiset rakennukset sijaitsevat. Tontin vuokrasopimus on voimassa 30.6.2022 saakka. Uusiokäytön suhteen haasteiksi muodostuivat lyhyt tontinvuokrasopimus sekä mahdollisten uusien käyttäjien vaatimat investoinnit museorakennuksiin. Vantaan kaupungin kanssa neuvoteltiin esimerkiksi liikunta- ja nuorisopalveluiden eri toimintojen sijoittamisesta rakennuksiin. Kaupunki ei kuitenkaan pitänyt tätä ratkaisua mahdollisena.

Loppuvuotta kohden kiinteistönomistajan paine saada rahtiterminaalin tilat tuottamaan kasvoi. Samaan aikaan museon omarahoitusosuus oli varmistumatta. Tässä tilanteessa päädyttiin kartoittamaan muita vaihtoehtoja Cargo-hankkeen rinnalle. Samalla aloitettiin neuvottelut Finavian kanssa uudesta tontinvuokrasopimuksesta. Tätä kirjoittaessa työ on alkuvaiheessa.

4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Sidosryhmäyhteistyön päämäärätietoinen kehittäminen on museon strategian mukaisesti yksi keskeisistä toiminnoista. Vuonna 2018 sidosryhmäyhteistyö keskittyi pääosin Uusi Ilmailumuseo -hankkeeseen. Suomen Ilmailumuseosäätiön yhteisöosakkaista erityisesti Finavia Oyj ja Vantaan kaupunki olivat keskeisiä Uusi Ilmailumuseo –hankkeen sidosryhmiä.

Muuhun sidosryhmäyhteistyöhön liittyen Finnair Oyj:n, Patria Oy:n ja Suomen Ilmailuliitto ry:n kanssa on keskusteltu yhteistyöstä organisaatioiden tuleviin 100-vuotisjuhliin liittyen.

FINAVIA OYJ

Finavia Oyj:n kanssa käytiin vuoden aikana tiivistä vuoropuhelua Cargo-hankkeeseen liittyen. Finavia liittyi hankkeeseen niin museon nykyisen rakennuksen tontin omistajana kuin uuden sijainnin kautta merkittävänä vaikuttajana.

Finavian kanssa käytiin myös alustavia keskusteluja Finavian Visitor Centerin / Experience Centerin sijoittumisesta museon yhteyteen uusiin tiloihin.

VANTAAN KAUPUNKI

Vuoden aikana yhteistyö Vantaan kaupungin kanssa tiivistyi entisestään. Uusi Ilmailumuseo -hankkeesta keskusteltiin niin kaupungin virkamiesjohdon kuin luottamushenkilöidenkin kanssa.

Kaupunki asetti nelihenkisen työryhmän Cargo-hankkeeseen. Työryhmä ja museon tiimi työstivät syksyn aikana yhdessä Cargo-hanketta ja kartoittivat kaupungin toiveita tulevan museotoiminnan suhteen.

Ilmailumuseo oli vuoden aikana mukana Vantaan elinkeinotoimen matkailunkehittämisryhmässä sekä kulttuuritoimen tapahtumissa.

ILMAILUMUSEOYHDISTYS RY

Ilmailumuseoyhdistyksen kanssa tehtävä yhteistyö ulottuu monille osa-alueille. Vapaaehtoistoiminnan kautta näkyvimpänä yhteistyön muotona on museolla toimiva Ilmailumuseoyhdistyksen entisöintiryhmä eli Tiistaikerho sekä muu entisöintitoiminta, kuten VL Myrsky II -projekti.

Näyttelytoiminnassa museon välihallissa avattiin joulukuussa Ilmailumuseoyhdistyksen tuottama näyttely I.V.L. K.1 Kurki -koneesta ja sen entisöinnistä.
Loppuvuodesta ilmailumuseoita tukeva Ilmailumuseoyhdistys avasi rahankeräyksen Uusi Ilmailumuseo -hankkeen rahoittamiseksi. Lisäksi Ilmailumuseoyhdistyksellä ja museolla on ollut erilaista markkinointi- ja tapahtumayhteistyötä.

Tuomo Leppänen ja Raimo Lappalainen kuntokartoittavat VL Pyryä. Kuva: Antti Laukkanen

TAKO

Museoviraston ja Suomen kansallismuseon koordinoima TAKO on ammatillisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on museoiden välinen tallennustyönjako ja nykydokumentoinnin ohjaus. Suomen Ilmailumuseo kuuluu liikenteen, viestinnän ja matkailun yhteistyöryhmään Pooli 5:een. Poolissa on mukana 12 museota. Ilmailumuseon edustajana on kokoelma-amanuenssi ja varajäsenenä on intendentti.

Museon kokoelma-amanuenssi vastasi poolin jäsenmuseoille suunnatun kyselytutkimuksen toteuttamisesta ja raportoinnista TAKO-verkoston käyttöön. Kyselyssä kerättiin aineistoa 2011–17 tehdyistä matkustuksen, viestinnän ja liikenteen nykydokumentoinneista. Kokoelma-amanuenssi esitteli kyselyn tulokset TAKO:n syysseminaarissa ja hankeen raportti on käytettävissä museoiden nykydokumentointien suunnittelussa.

Pooli 5 on tehnyt tähän mennessä kolme yhteisdokumentointia (2011–12, 2014 ja 2015–17). Vuosien 2019–20 aikana päätettiin toteuttaa museoiden tallennusvastuualueilla olevien harrastajaryhmien nykydokumentointeja.

TRAFIIKKI-MUSEOT RY

Trafiikki-verkostoon kuuluu kymmenen liikenteen ja viestinnän ammatillista erikoismuseota. Museoalalla se on siten yksi Suomen Ilmailumuseon tärkeimmistä sidosryhmistä. Yhdistyksen tarkoituksena on parantaa jäsenmuseoidensa palveluntarjontaa, näyttely- ja museokauppatoimintaa sekä viestintää ja markkinointia. Yhdistys julkaisee Trafiikki-lehteä ja ylläpitää museoiden yhteistä verkkokauppaa. Ilmailumuseo osallistuu aktiivisesti Trafiikki-työn yhteissuunnitteluun, toteutukseen ja valvontaan.

Vuonna 2018 Trafiikki-museoiden yhteistyötä toteutettiin jatkamalla erityisesti viestintää kehittämällä, muun muassa avaamalla museoiden yhteinen blogialusta sekä uusimalla Trafiikki-yhdistyksen verkkosivut.

JÄSENYYDET

Suomen Ilmailumuseo on jäsen Malmin lentoaseman ystävät ry:ssä, ICOMissa (International Council of Museums), Ilmailubibliografiayhdistys ry:ssä sekä Suomen sotahistoriallisessa seurassa.

5 KOKOELMAT JA TUTKIMUS

VALTAKUNNALLINEN ERIKOISMUSEOTOIMINTA

Museo jatkoi erikoismuseotoimintaan liittyen tiedon keräämistä kansallisesta ilma-aluskokoelmasta. Ilmailumuseo kartoittaa museoilma-alusten, muistomerkkeinä olevien ilma-alusten sekä lentävien perinneilma-alusten määrää ja sijaintia yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa sekä ylläpitää rekisteriä museon sisäiseen käyttöön kyseisistä ilma-aluksista. Perinneilma-alusten rekisteri ei voi tällä hetkellä olla julkinen, koska yhä Traficomin ylläpitämässä ilma-alusrekisterissä olevien ilma-alusten tietoja ei voi saattaa vapaasti saataville.

Museovirasto pyysi Suomen Ilmailumuseota kokoamaan perinneilma-alusten asiantuntijalautakunnan syksyllä 2017, ja nimitti 9.1.2018 perinneilma-alusten asiantuntijalautakunnan tehtäväänsä kolmivuotiskaudeksi 2018–2020. Lautakunta arvioi maassamme säilyneiden ilma-alusten kulttuurihistoriallista merkitystä, arvioi ilma-alusten valtionavustushakemuksia sekä suorittaa tarvittaessa muitakin Museoviraston kanssa sovittavia asiantuntijatehtäviä. Lautakuntaan kuuluu 13 jäsentä, ja se valitsi puheenjohtajakseen Ilmailumuseon intendentin ja sihteerikseen museomekaanikon.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkisti 2017 yli viisikymmentä vuotta vanhojen kansallisesti merkittävien kulkuvälineiden entistämisavustusten haun. Ensimmäistä kertaa haku koski myös ilma-aluksia. Entistämisavustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 64 kappaletta, joista ilmaliikenteen osalle kuului 11 kpl. Vuodeksi 2018 Museoviraston käyttöön asetettiin yhteensä 360 000 euroa. Määrärahasta esitettiin myönnettäväksi avustusta 32 kohteelle, joista kahdeksan oli lentokoneita. Tuki ilma-aluksille oli yhteensä 40 950 euroa. Avustuspäätökset tehtiin huhtikuussa 2018, ja sitä ennen lautakunta kokoontui käsittelemään hakuprosessia ja hakemuksia kahdesti (Helsinki ja Tampere).

Suomen Ilmailumuseosäätiö omistaa Asikkalan Vesivehmaan lentokentällä sijaitsevan sodanaikaisen lentokonehallin. Hallissa toimii Lahden ilmasilta ry:n pitämä Päijät-Hämeen Ilmailumuseo. Suomen Ilmailumuseo avusti yhdessä Ilmailumuseoyhdistys ry:n Tiistaikerhon kanssa Vesivehmaan hallin kokoelmien järjestämistä.

Perinneilma-alusten asiantuntijalautakunta ryhmäkuvassa Tampereella maaliskuussa 2018, henkilöt vasemmalta alkaen: Heikki Häyhä, Jouni Kantojärvi, Antti Lappalainen, Pertti Virtanen, Hannu Matikka, Markku Hiedanpää, Jyrki Laukkanen, Jukka Raunio, Matias Laitinen, Harri Mustonen, Jouni Laukkanen, Antti Laukkanen, Pentti Saaristo. Kuvasta puuttuu: Esa Korjula.

KOKOELMAPOLITIIKKA JULKAISUNA

Museon aiemmin ainoastaan sisäisessä käytössä ollut kokoelmapolitiikka päivitettiin ja julkaistiin ulkoiseen verkkoon joulukuussa. Henkilöistä ja muista resursseista lähtevä kokoelmatyö vaatii suunnitelmallisuutta ja konkreettisia linjauksia. Museon kokoelmapolitiikka on lähtökohtaisesti kokoelmatyötä ohjaava, henkilökunnan säännöllisessä käytössä toimiva asiapaperi. Samalla se on julkinen asiakirja asiakkaiden ja muiden sidosryhmien saataville museon toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Asiakirja sisältää myös ohjeet lahjoitusta kokoelmiin harkitseville.

Kokoelmapolitiikan laadinnassa on otettu huomioon museon pitkän aikavälin toimintastrategia ja tallennusvastuun osalta museon rooli valtakunnallisena ilmailun erikoismuseona. Se sisältää myös tämän hetkisen linjauksen staattisten kokoelmien suhteesta lentäviin perinneilma-aluksiin. Jatkossa kokoelmatyön periaatteet ja tavoitteet sisältävä asiakirja päivitetään jokaisen strategiakauden alussa tai tarpeen mukaan, toimintaympäristön tai kokoelmatyön linjausten merkittävästi muuttuessa.

KANSALLINEN KOKOELMAPORTAALI FINNA

Ilmailumuseolla on oma sivu kaikille avoimessa Kansallisen digitaalisen kirjaston (KDK) Finna-asiakasportaalissa. Museo ei siirtänyt vuoden aikana lisää kuvia Finnaan, mutta lisäsi sen tunnettavuutta viestinnän keinoin.

NYKYDOKUMENTOINTI

Varsinaisia nykydokumentointeja ei museon toimesta vuoden 2018 aikana toteutettu. TAKO-toimintaan osalllistuttiin aktiivisesti muun muassa toteuttamalla aiemmin mainittu kyselytutkimus.

KOKOELMIEN HALLINTA, KARTUNTA JA POISTOT

Museon kokoelmat karttuivat vuoden 2018 aikana kaikkiaan 32 saapumiserällä eli lahjoituksella.

Esineet
Museon kokoelmiin otettiin vuoden aikana 72 esinettä.

Yksi vuoden arvokkaimmista esinelahjoituksista olivat rannikkotykistössä palvelleen loviisalaisen Elis Peltolan (1926–2000) jatkosodan aikana valmistamat, puusta veistetyt sotilaskoneiden pienoismallit: PE-2, Ju 87, MiG-3, I-16, Curtiss P-40 ja I-17. Kesäkuussa tulleeseen lahjoitukseen sisältyivät myös alkuperäiset, Suomen Ilmapuolustusliitosta tilatut mallipiirrokset sekä Eliksen veljen Elmarin sodan aikana tekemä Spitfiren pienoismalli.

Syyskuussa Fingrid Oyj lahjoitti museolle Bell 47D-1 OH-HIA:ssa 1950–1970 -luvuilla käytettyjen radiojärjestelmien osia. Helikopteri kuuluu museon ilma-aluskokoelmaan. Laitteet olivat olleet säilytyksessä helikopteria käyttäneen ja myös radiohuollosta ja -muutoksista vastanneen Imatran Voima Oy:n sähköasemalla Petäjävedellä.

Muut esinelahjoitukset olivat lähinnä henkilöille myönnettyjä kunnia- ja muistomitaleita sekä ilma-alusten osia. Vuoden mittaan museon kokoelmista poistettiin kokoelmapolitiikan mukaisesti tallennusvastuuseen kuulumatonta tai huonokuntoista aineistoa.

Mike Peltola pienoismallien luovutustilaisuudessa. Kuva: Antti Laukkanen

Valokuvat
Museon kokoelmat karttuivat vuoden 2018 aikana noin 40.000 valokuvalla eri aihepiireistä.

Lukumääräisesti isoin lahjoitus käsitteli ilmaa kevyempää ilmailua. Hämeenlinnalainen kuumailmapalloiluharrastaja Jaakko Virtanen lahjoitti marraskuussa museolle noin 38.000 lajin piiristä ottamaansa kuvaa vuosilta 1991–2018. Samalla museo sai täydennettyä merkittävällä tavalla aukkoja aihepiirin tallennuksessa.

Virtanen on kuvannut palloilun saralta monipuolisesti yleisö- ja mainoslennätystä, SM-kisoja ja muita tapahtumia, kotikaupunkinsa vuosittaista Kuumaa huumaa -festivaalia unohtamatta. Hämeenlinnalaisen, vuonna 1995 perustetun Linnan Pallon toiminta on otoksissa merkittävässä osassa.

Tammikuussa museo sai kokoelmiinsa vajaa 200 kuvaa liittyen lähetyslentämistä harjoittaneiden Gospel Flightin ja MAF Finlandin toimintaan.

Muuta kuva-aineistoa tallentui muun muassa lentonäytöksistä, liikenne- ja yleisilmailukoneista, valtionpäämiesten vierailuista Helsinki-Vantaalla, yleisilmailusta talvisodan lentomekaanikkotoiminnasta ja jatkosodan hävittäjäjoukko-osastoista.

Vuoden aikana digitoitiin vapaaehtoisvoimin kaikkiaan 900 kuvaa eri henkilö-, yhdistys- ja yritysarkistoista.

Kuva: Jaakko Virtanen

Asiakirjat
Museo aloitti keväällä 2018 inventoimaan ja digitoimaan keskeistä kokoelmiinsa kuuluvaa asiakirjatyyppiä, kotimaassa suunniteltujen ilma-alusten yleis- ja osapiirustuksia. Museon asiakirjakokoelmiin on tallentunut vuosikymmenien varrella tuhansia arkkeja kotimaista suunnitteluhistoriaa.

Kaikkiaan vuoden aikana skannattiin tai reprokuvattiin noin 1.000 piirustusarkkia. Huomio digitoinnissa kohdistui etenkin PIK-sarjan koneisiin. Hankkeen puitteissa toteutetaan aktiivista puuttuvien dokumenttien kartuttamista.

Useamman vuoden pituinen, toistaiseksi pääasiassa vapaaehtoisvoimin toteutettu hanke tukee kotimaisen ilmailun asiakirjoissa esitetyn kulttuuriperinnön säilymistä ja yhteyksien rakentamista eri aineistoja säilyttävien tahojen kanssa. Erityishuomio hankkeessa kohdistetaan luettelointitietojen parantamisen lisäksi piirustusten käyttöoikeuksien selvittämiseen, mikä on edellytys aineiston julkaisemiselle.

Piirustusten lisäksi jatkettiin asiakirja-arkiston kokonaisinventointia, keskittyen ilma-alusten käsikirja-aineiston hallinnan parantamiseen. Kokoelmatietojen ajantasaisuus on edellytys uudishankkeen aikana tehtäville kokoelmapoliittisille ratkaisuille tallennusvastuissa.

Yksittäisenä hankkeena järjestettiin vapaaehtoisvoimin Pilvenveikot-klubin päätearkistoa, jota tallennetaan myös vastaisuudessa Ilmailumuseon kokoelmiin.

Asiakirja-arkiston hankinnat käsittivät lähinnä sotilas- ja siviili-ilmailun henkilöarkistoja sekä kotimaisten ilma-alusten piirustussarjoja tai niiden osia. Marraskuussa museon asiakirjakokoelmiin liitettiin Helsinki-Vantaan liikennevalvonnan ja ramp-kontrollin päiväkirjoja 1960-luvulta 2000-luvun alkuun, täydennyksenä jo olemassa olevaan lentokenttäliikenteen dokumentaatioon.

KOKOELMAPALVELUT

Suomen Ilmailumuseon kokoelmia käytettiin vuoden 2018 aikana paljon, vaikka palvelujen tarjontaa jouduttiin rajoittamaan uudishankkeen valmistelun johdosta.

Laaja-alaisesti ilmailuun ja ilmailuhistoriaan ja Suomen Ilmailumuseon kokoelmien sisältöön liittyviin tietopalvelukysymyksiin vastattiin kokoelma-amanuenssin ja intendentin toimesta keskimäärin 3–5 kpl viikossa koko vuoden ajan. Kokoelmapalvelujen ollessa kiinni (1.6—31.12.) oli vastausaika normaalia pidempi ja laajempia selvitys- tai kokoelmalainapyyntöjä ei voitu normaalisti hoitaa.

Kokoelmapalveluiden ollessa auki museon arkisto- ja valokuvakokoelmia hyödynnettiin runsaasti ulkopuolisten tutkijoiden toimesta. Erityisesti lähdeaineistoina hyödynnettiin Aero Oy:n (Finnairin) sekä Suomen Ilmailuliiton arkistoja.

Esinelainoista merkittävimmät olivat viiden suurikokoisen, jatkosodan aikaisia hävittäjiä ja pommittajia esittävien mallilennokkien sekä jatkosodan aikaisen suomalaisen hävittäjälentäjän lentovarusteiden lainaaminen Sotamuseon toukokuussa avautuneeseen Puolustusvoimien 100 -vuotisjuhlanäyttelyyn Suomenlinnassa. Mallilennokit ovat Matti Patterin ja Finnish Show Flyersin suunnittelemat ja valmistamat. Osa lennokeista kuuluu Ilmailumuseon kokoelmiin ja osassa lennokeista museo toimi välittäjänä Sotamuseon ja omistajan välillä. Museon henkilökunta suoritti kaikkien lennokkien kuljetus- ja näyttelyripustusvalmistelut.

JULKAISUJEN LUETTELOINTI

Museo jatkoi kokoelmiinsa kuuluvien kertajulkaisujen luettelointia vuonna 2017 hankittuun PrettyLib-järjestelmään. Työtä tehtiin sekä Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden kautta tulleen henkilön että kokoelma-amanuenssin toimesta.

Vuoden loppuun mennessä tietokantaan ja päivitettyyn luokitusjärjestelmään oli viety noin 2 400 nidettä ja 1 550 nimekettä. Fennicasta ja muista järjestelmistä kopioitujen nimeketietojen kuvailua rikastettiin ilmailualan asia- ja avainsanakuvailulla. Julkaisuja pystytään hakemaan mm. käsitellyn henkilön, organisaation tai konetyypin nimellä. Vuoden lopussa tietokanta on ainoastaan museon henkilökunnan käytössä.

Niin ikään museon lehtikokoelman luettelointia jatkettiin vapaaehtoisvoimin. Perjantaikerho paransi ilmailualan lähteiden saatavuutta toteuttamalla vuodet 1968–2006 käsittävän ilmailuhallinnon Lentosuunta-lehden artikkeliluettelon.

VEDENALAINEN TOIMINTA

Suomen Ilmailumuseon vedenalaistoiminnan vapaaehtoisryhmä ei toiminut kentällä vuoden 2018 aikana, koska museo keskittyi uudishankkeensa edistämiseen ja ryhmällä ei ole tällä hetkellä aktiivisia tavoitteita.

Museon intendentti kävi luennoimassa helmikuussa Maarianhaminassa Ålands Kulturhistoriska Museumin esitelmäillassa Itämerestä löytyneen neuvostoliittolaisen A-20 Boston pommikoneen tutkimuksista ja miehistön tarinasta

KONSERVOINTI JA ENTISÖINTI

Suomen Ilmailumuseolla harjoitettiin monipuolista museolentokoneiden entisöintiin tähtäävää toimintaa, joka palvelee myös muita maan ilmailumuseoita. Pääosa entisöintitoimista on osa museon eri vapaaehtoisryhmien toimintaa. Varsinaisen konservointitoiminnan osuus oli sangen vähäistä. Sellaiseksi voi lähinnä kutsua joidenkin lahjoitusesineiden puhdistus- ja korjaustoimenpiteitä sekä I.V.L. K.1 Kurki –projektin yhteydessä tehtyjä puhdistus- ja suojalakkaustöitä.

Entisöinnissä toimivista vapaaehtoisryhmistä suurin on pääasiassa eläkeläisistä koostuva Ilmailumuseoyhdistys ry:n Tiistaikerho, jonka jäsenmäärä on noin 50 henkeä. Osa tästä ryhmästä on mukana myös torstaisin VL Myrsky II -projektissa. Keskiviikkoiltaisin kokoontuva Keskiviikkokerho koostuu lähinnä työikäisistä alan ammattilaisista, joiden osaamista on pyritty keskittämään moottoreiden ja teknisten järjestelmien korjaus- ja entisöintitöihin.

Kullakin vapaaehtoisryhmällä on omat vastuuhenkilönsä, jotka toimivat työnjohtajina. Tiistaikerhossa vastuuhenkilöinä ovat toimineet Lassi Karivalo ja Paavo Antila, keskiviikkokerhossa Mikko Raatikainen ja Myrsky-projektissa Matti Patteri. Kerhojen sisäisillä projekteilla ja osa-alueilla voi myös olla omia vastuuhenkilöitään. Kaikki vapaaehtoistoiminta tapahtuu Suomen Ilmailumuseon ohjauksessa. Ohjaukseen kuuluu projektien tavoitteiden ja suuntaviivojen määrittely, työmenetelmien, historian ja käytettävien aineiden tutkimustyö sekä historiallisen ja museologisen näkökulman ylläpito entisöintiprojekteissa. Vapaaehtoistoiminnan ohjauksesta ovat vastanneet intendentti ja museomekaanikko.

Varsinaisen vapaaehtoistyön lisäksi Suomen Ilmailumuseo tekee mielellään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa pyrkien molempia osapuolia hyödyntävään toimintaan. Suuri osa tästä tapahtuu oppilaitosten ja Puolustusvoimien kanssa. Ammattiopisto Tavastian pintakäsittelylinja on merkittävästi mukana Tuuli III -projektiin liittyvissä maalinpoisto- ja pintakäsittelytöissä. Myös Puolustusvoimien ajokoulutus on mahdollistanut useiden tavarakuljetusten toteutumisen.

Valmet Tuuli III

Museolla joulukuussa 2015 aloitettu Valmet Tuuli III (OH-XTL) -koulukoneen entisöintiprojektin runko, siivet ja peräsimet ovat olleet Ammattiopisto Tavastian Teollisen pintakäsittelyn koulutusohjelman tiloissa Hämeenlinnassa, mutta työn edetessä eteen tulleet tietopuutteet lähinnä maalityypeistä ja maalauskaavioista tavoitteena olevan ajanjakson osalta ovat viivästyttäneet toteutusta. Näitä yksityiskohtia on pyritty selvittämään lähinnä museomekaanikon toimesta.

Continental 10-470-V moottori

Koneen Continental IO-470-V moottorin suurimittainen huolto on käytännössä valmistunut Keskiviikkokerhon vapaaehtoisten voimin. Moottori on nyt suojavoideltu ja pakattu odottamaan jatkotoimenpiteitä ja asennusta runkoon.

VL Myrsy II

Vapaaehtoistyönä jatkui vuonna 2013 alkanut mittava Ilmailumuseoyhdistys ry:n johtama VL Myrsky II -projekti. Myrsky-projekti on Ilmailumuseoyhdistyksen, Suomen Ilmailumuseosäätiön, Suomen Ilmavoimamuseosäätiön ja Patrian yhteistyöprojekti, jossa rakennetaan Valtion lentokonetehtaan VL Myrsky II -hävittäjä (MY-14) uudelleen sijoitettavaksi suomalaiseen ilmailumuseoon.

Koneen puurakenteiset siivet ja peräsimet sekä joukko muita osakokonaisuuksia valmistetaan Suomen Ilmailumuseon tiloissa Ilmailumuseoyhdistyksen vapaaehtoisten toimesta. Hanke eteni vuoden loppuun mennessä mm. molempien siipien rakenteiden valmistumiseen, jotta laiteasennukset voitiin aloittaa. Siipipuolikkaat myös yhdistettiin koeluontoisesti ensimmäisen kerran syksyllä.

Valmet Vihuri

Pitkään entisöinnin ja uudelleen rakennuksen kohteena ollut Valmet Vihuri-koneen (VH-25) ohjaamo-osa valmistui niin, että se saatiin asetettua Suomen Ilmailumuseon näyttelyyn keväällä. Runkoon asennettiin myös sekä alkuperäisiä ohjaamovaloja uusilla polttimoilla että näyttelyvalaisua varten rakenteeseen piilotettuja led-valoja. Rungon suojaksi valmistettiin sekä alumiinipeltisiä että akryylimuovisia peitelevyjä sekä näyttelyteknisenä yksityiskohtana porrasaskelmat kaiteineen.

Pintakilta Vantaa -koulutus
Toukokuussa 2018 aloitettiin Ammattiopisto Tavastian pintakäsittelyosaston lehtori Jari Välkkysen johdolla pintakäsittelykoulutus "Pintakilta Vantaa", jonka tarkoituksena on sekä kouluttaa osallistujille pintakäsittelytaitoja että yhdessä tutkia ja tallentaa historiallisten pintakäsittelytekniikoiden osaamista. Tähän koulutukseen ovat osallistuneet museon henkilökunnasta intendentti, museomekaanikko ja museomestari sekä muutamia Ilmailumuseoyhdistyksen Tiistaikerhon vapaaehtoisia.

Museomekaanikon johtama joukko suoritti I.V.L. K.1 Kurjen pintakäsittelytyöt kesälomakauden jälkeen. Pintakäsittelykoulutusta on tarkoitus jatkaa siten, että halukkailla koulutuksen suorittaneilla on jopa mahdollisuus saada virallinen ammattitutkinto pintakäsittelyalalta.

I.V.L. K.1 Kurki
I.V.L. K.1 Kurjen keväällä 2016 aloitettu entisöinti valmistui, ja koneen ja sen entisöinnin ympärille rakentuva Ilmailumuseoyhdistys ry:n toteuttama erikoisnäyttely avattiin 18.12. museon välihallissa. Entisöintityöhön käytettiin noin 4 000 tuntia.

Entisöintiprojektien lisäksi Ilmailumuseoyhdistyksen Tiistaikerhon vapaaehtoiset saivat valmiiksi rakentamansa polkulentokoneen lasten käyttöön. Koneen esikuvana on VL Myrsky II, ja sen käyttö alkoi museon Lastenpäivänä toukokuussa. Tiistaikerhossa tehtiin myös jonkin verran Ilmailumuseoyhdistyksen toimintaan kuuluvaa työtä, lähinnä näyttelykäytössä kulkevan esineistön suojaamistarkoituksiin ja "Hawk-elämyskeskuksen" toiminnallisuuden parantamiseksi.

Muuta
Entisöintitoiminta oli vuonna 2018 sangen vilkasta, joskin museon muuttosuunnitelmat rajoittivat mahdollisten uusien projektien suunnittelua, sillä museon tilojen käyttö muuton valmisteluun oli etusijalla. Kesällä museo neuvotteli valmiiksi väistötilan VL Myrsky II -projektin jatkamiseksi Vantaan Varia ammattioppilaitoksen tiloissa, mutta sitä ei tarvittu ottaa vielä käyttöön. Samoin syksyllä Ilmailumuseon valmistautuessa uudishankkeensa nopeaan etenemiseen, aloitettiin keskeneräisten entisöintihankkeiden, kuten edellä mainitun Continental IO-470-V ja Walter Gemma -moottorien, valmistelu muuttokuntoon suojavoitelulla ja pakkaamalla. Museon muuttosuunnitelmiin liittyi myös ilma-alusten ja suurten museoesineiden kuntokartoitustyö, joka toteutettiin museomekaanikon laatiman tiedonkeruujärjestelmän avulla.

Itse kuntokartoitustyön ja alustavan dokumentoinnin tekivät suurimmaksi osaksi muutamat entiset lentotekniikan ammattilaiset vapaaehtoistyönä. Muutaman ilma-aluksen osalta työhön osallistuivat Keskiviikkokerho sekä museomekaanikko.

Jouni Ripatti viimeistelee Kurjen siipitukia. Kuva: Antti Laukkanen

6 NÄYTTELYT

Suomen Ilmailumuseon näyttelytoiminta keskittyi toimintasuunnitelman mukaisesti SIM 2020 -hankkeeseen ja Cargo-hankkeen edistämiseen.

SIM 2020 -hanke ja perusnäyttelyuudistus
Museo valmistautui vuoden 2018 aikana Cargo-hankkeen toteutukseen ja uuden perusnäyttelyn suunnitteluun. Museon henkilökunnasta perustettiin työryhmä kartoittamaan uuden näyttelyn sisältöjä ja laatimaan näyttelykäsikirjoitusta. Toukokuussa museo kilpailutti näyttelysuunnittelutoimiston laatimaan uuden perusnäyttelyn hankesuunnitelmaa. Toukokuisen tarjouskilpailun perusteella valikoitiin kaksi toimijaa, Pentagon Design (& Pink Eminence) laatimaan kesällä koko Cargon käsittävä konseptisuunnitelma, sekä Tuomas Siitonen Office (& Fantomatico) laatimaan suppeampi luonnossuunnitelma uudesta näyttelystä. Lisäksi museo osallistui kiinteistönomistajan rahoittamaan ja toteuttamaan rakennuksen muutossuunnitteluun syksyn aikana.

Cargo-hankkeen toteutuksen joutuessa vastatuuleen näyttelysuunnittelua lykättiin, eikä ole viety tämän pitemmälle. Tehty työ toimii kuitenkin hyvänä pohjana tulevalle suunnittelutyölle.

Muut näyttelyhankkeet
Museo selvitti vuodenvaihteessa kansainvälisen Nasa – A Human Adventure -näyttelyn tuomista Suomeen kesän 2018 aikana. John Nurminen Eventsin omistaman näyttelyn pääasiallinen tuottaja olisi ollut tapahtumayritys Factor Nova. Suunnitelman mukaan museo olisi tarjonnut näyttelylle toimitilat Finnair Cargosta, ja näyttely olisi samalla toiminut uuden museon lanseerauksena. Näyttelyhanke ei toteutunut, mutta museo sai arvokasta tulevaisuudessa hyödynnettävää kokemusta kansainvälisen näyttelyn suunnittelusta.

Avia-kabinetissa vuonna 2017 avattu Sture Gripenbergin, Antti Salmisen ja Kari Vertasen ilmailutaidenäyttely päättyi helmikuun lopussa, jonka jälkeen kabinetissa avattiin Jorma J. Järvisen taidenäyttely Historian siivin – Suomen Ilmavoimat 100 vuotta. Lisäksi museon aulassa on ollut esillä Pakilan Montessorileikkikoulun lasten teoksia otsikolla Lentävät keksinnöt.

7 ASIAKASPALVELU JA YLEISÖTYÖ

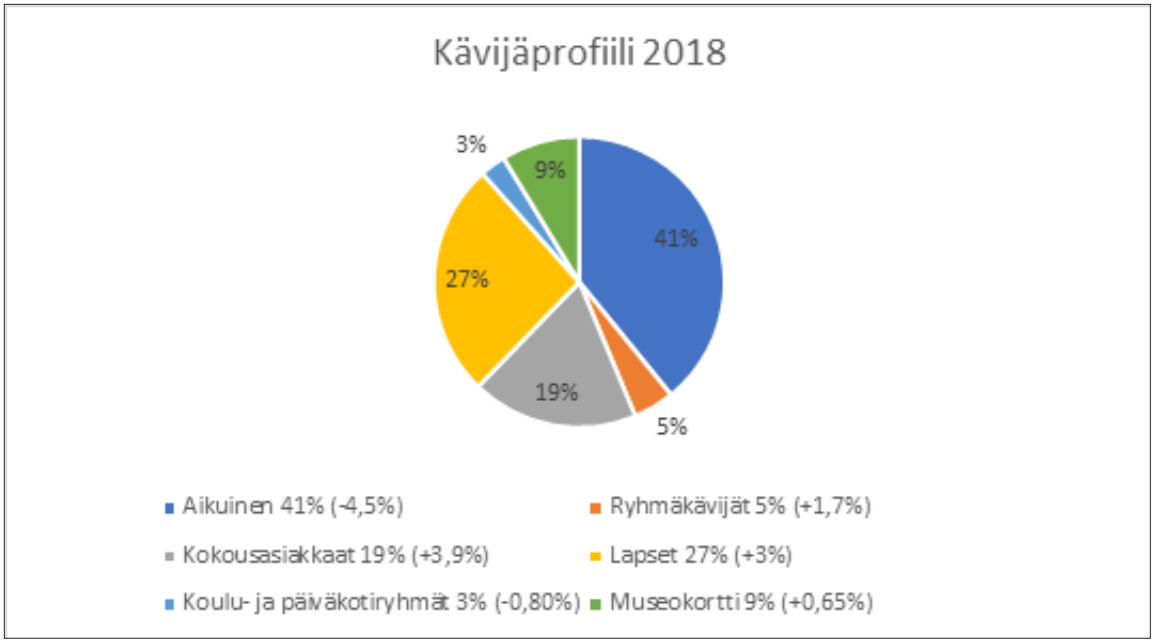

Vuonna 2018 museossa jatkettiin loppuvuodesta 2016 käyttöönotettua pidennettyä aukioloaikaa, jotta museo olisi mahdollisimman hyvin saavutettavissa. Museo oli arkisin auki 10–20 ja viikonloppuisin 10–17.

Vuoden aikana myytiin yhteensä 343 Museokorttia (v. 2017: 385 kpl) ja kortilla kävi museossa 3.578 museovierasta (v. 2017: 3.419).

Museossa vieraili yhteensä 39.315 kävijää, joka jäi hieman edellisestä vuodesta (40.929 kävijää 2017). Ilmaiskävijöitä vuoden kokonaismäärästä oli 10.668. Maksavien kävijöiden osuus nousi hieman edellisvuodesta, kokonaiskävijämäärästä 73% oli pääsylipun maksaneita (v. 2017: 71%).

Museon saama asiakaspalaute oli vuonna 2018 hyvällä tasolla, kuten aiempinakin vuosina. Asiakkailta kerättyjen palautteiden (193 kpl) keskiarvo oli 4,38 (asteikko 1–5). Kiitosta saivat erityisesti lentosimulaattori sekä Convair Metropolitan -lentokone, johon kävijä pääsee sisälle tutustumaan. Myös opastuspalveluita käyttäneet arvioivat ne poikkeuksetta joko erittäin hyväksi tai hyväksi. Palautteessa toivottiin, että myös muihin koneisiin pääsisi tutustumaan lähempää ja yleensäkin interaktiivisuutta toivottiin näyttelyyn lisää. Näyttelyyn toivottiin lisätietoa esineistä ja niiden taustoista. Kehittämisehdotuksissa nousivat esiin myös näyttelytilojen siisteys ja valaistus.

OPASTUKSET JA PEDAGOGISET PALVELUT

Ilmailumuseon tilattavien opastusten valikoimaan ei tullut vuonna 2018 muutoksia. Tarjolla oli kaksi yleisöpalvelukonseptia: perusopastus museon perusnäyttelyssä sekä lapsiryhmille (päiväkoti- ja alakouluryhmät sekä lasten syntymäpäiväpaketit) suunnattu Pikku Pilotin Lentokoulu -opastus.

Perusopastuksia sekä teemaopastuksia oli vuoden aikana aikuisryhmille yhteensä 141 kappaletta. Päiväkoti- ja kouluikäisiä lapsia kävi opastuksilla 52 ryhmää. Lauantaisin ja tapahtumapäivinä järjestettiin pääsylipun hintaan kuuluvia yleisöopastuksia 41 (osallistujia 322) ja lastenkierroksia 10 (osallistujia 159) eli yhteensä 51 opastusta. Lisäksi syyslomalla järjestettiin 4 kertaa Mielikuvituksen siivin – lentäminen saduissa ja tarinoissa -lastenkierroksia, joihin osallistui yhteensä 61 henkilöä. Oppaina toimivat arkisin pääosin museon vakituiset työntekijät, iltaisin ja viikonloppuisin asiakaspalveluhenkilökunta sekä museon vapaaehtoiset oppaat.

KOKOUSPALVELUT

Kokouspalveluiden myynti oli 50.429,10 € (vuonna 2017: 47.751,00 €). Kokoustiloissa oli vuoden aikana 260 tapahtumaa, joihin osallistui 7605 henkilöä. Tilat olivat asiakaskäytössä yhteensä 1.268 tuntia.

Suuri osa kokoustilojen käyttäjistä oli pitkäaikaisia kanta-asiakkaita, mutta uusiakin asiakassuhteita luotiin. Yritysasiakkaille tarjottiin kokoustilojen lisäksi simulaattorilentoja, opastettuja museokierroksia ja ravintolapalveluja. Myös monet yksityishenkilöt järjestivät museon tiloissa omia juhlia ja merkkipäiviä. Salesforce-asiakkuudenhallintaohjelman myötä asiakkaat voivat varata kaikki palvelunsa halutessaan myös museon verkkosivuston kautta.

ELÄMYSPALVELUT

Elämyspalveluiden kokonaismyynti oli 30.126,00 € (vuonna 2017: 29.128,00€). Simulaattoreilla lennettiin vuoden aikana 329 kertaa.

Museon elämyspalvelut tarjoavat asiakkaille helpon mahdollisuuden päästä itse kokeilemaan lentämistä. Vuoden alkaessa museolla oli käytössään omissa tiloissaan neljä erityyppistä simulaattoria, Saab S35 Draken, Piper PA-23 Aztec, Messerchmitt Bf-109 ja Diamond DA42. Näistä simulaattoreista Saab Draken on vapaasti museovieraiden käytössä näyttelyiden yhteydessä. Diamond DA42 on Aeropole Oy:n omistama ammattikäyttöön tarkoitettu simulaattori, jonka käytöstä museoasiakkaiden elämyslentoihin museolla on tilavuokrasopimuksen sisältämä yhteistyösopimus.

Simulaattorilentojen kouluttajina ovat toimineet pääosin vapaaehtoiset simulaattorikouluttajat, lisäksi museon vakinainen henkilökunta. Kouluttajien joukossa on ollut aktiiveja ja eläkkeellä olevia liikennelentäjiä sekä Ilmailumuseoyhdistyksen ja Virtuaalilentäjien vapaaehtoisia. Kaikkiaan kouluttajina on toiminut 19 vapaaehtoista ja 4 museon työntekijää.

TAPAHTUMAT

Vuonna 2018 museo järjesti viisi omaa ja kolme yhteistapahtumaa (2017: 6/2). Näiden lisäksi museolla järjestettiin 227 asiakastapahtumaa ristiäisistä ja syntymäpäivistä yritystilaisuuksiin (2017: 225). Lisäksi järjestettiin kaksi taidenäyttelyä.

15.8.17 – 28.2.18 Yhdessä-tillsammans-taidenäyttely
Kolmen suomalaisen ilmailutaiteilijan – Sture Gripenbergin , Antti Salmisen ja Kari Vertasen – maalauksia.

5.3. - 31.12 Historian siivin - Suomen Ilmavoimat 100 vuotta -taidenäyttely
Jorma J. Järvisen öljy- ja akryylimaalauksia.

20.3. Museoiden digitaalisen kulttuuriperinnön käyttö opetuksessa
Taltioitu tilaisuus järjestettiin yhteistyössä Trafiikki-museot ry:n kanssa. Koulutuksessa esiteltiin Trafiikki-museoiden ja Suomen Ilmailumuseon verkossa saatavilla olevia aineistoja. Paikalla ei ollut yhtään kuulijaa, mutta lähetystä seurasi noin 10 henkilöä. Tilaisuudesta tehtiin myös YouTube-video Trafiikin kanavalle.

28.4. Messerschmitt Bf 109 Historic –seminaari
Seminaari järjestettiin yhdessä Ilmailumuseoyhdistyksen, Lentotekniikan Killan ja Suomen Ilmavoimamuseon kanssa. Se käsitteli Messerschmitt Bf 109 -hävittäjälentokoneen historiaa ja tekniikkaa. Seminaarissa oli 50 osallistujaa.

19.5. Lasten päivä
Päivä järjestettiin yhdessä Vantaan kaupungin, Finavian, Poliisin, Pelastuslaitoksen, Tyllilän linjan ja Vääpelikillan kanssa. Ohjelmassa oli muun muassa ohjaamoesittelyjä, työpajoja, lennokkien lennätyskilpailu, simulaattorilennätystä, laserammuntaa, ensiapurasti, lastenlauluesitys sekä opastuksia. Kävijöitä päivässä oli 1.744, eli enemmän kuin koskaan aikaisemmin museolla järjestetyissä tapahtumissa.

26.5. ja 20.10. Päivässä Pariisiin -näytelmä
Päivässä Pariisiin – nostalginen aikamatka esitettiin Ilmailumuseon auditoriossa kahteen kertaan. Lentoemäntä Marika Sampio-Utriainen näytteli pääroolin ja oli myös käsikirjoittanut näytelmän. Esityksen päätteeksi tutustuttiin Convair 440 Metropolitaniin museon näyttelyssä. 25.5. paikalla oli 63 katsojaa ja 20.10. vastaavasti 35 katsojaa.

10.11. Syksyn Ilmailukirjallisuuspäivä
Syksyn kirjallisuuspäivänä oli useita uutuuskirjojen esittelyitä, huutokauppa ja asiakkaiden myyntipöytiä. Kävijöitä oli 311.

1.12. Joulumyyjäiset
Ilmailumuseon joulumyyjäisissä ulkopuolisia myyjiä oli paikalla 17. Kävijöitä oli 807.

1.12. Finnair Pilots' Big Bandin konsertti
Lentäjien Big Band esiintyi jo kahdeksannen kerran museon Aero-auditoriossa. Kuulijoita oli 103 henkilöä..

Lisäksi Ilmailumuseoyhdistys ry järjesti museolla 10 jäseniltaa ja vuosikokouksen.

TAPAHTUMIA MUSEON ULKOPUOLELLA

17.-21.1. MATKA 2018
Pohjoismaiden suurimmassa matkailutapahtumassa ilmailumuseotoimintaa esiteltiin yhdessä Vantaan kaupungin elinkeinopalveluiden kanssa.

26.5. Finnairin henkilökunnan perhepäivä, House of Travel and Transportation, Vantaa
Finnairin perhepäivässä esiteltiin Ilmailumuseon toimintaa. Paikalla oli yleisön ilona Cessna OH-COO -lentokone.

13.10. Hyvinvointimessut, Energia Areena, Vantaa
Ilmailumuseon osastolla esiteltiin vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia museolla, messuosaston vetonauloina olivat Myrsky-lentokone sekä museolla rakennetut lasten Myrsky- ja Brewster-polkulentokoneet.

8 VIESTINTÄ

Viestinnän painopisteet olivat vuonna 2018 toimintasuunnitelman mukaisesti perustoiminnan viestimisessä, esimerkiksi tapahtumien mahdollisimman kustannustehokkaassa viestinnässä.

Uusi Ilmailumuseo -hankkeesta pystyttiin viestimään julkisesti vasta loppukeväästä museosta riippumattomien rajoitteiden takia. Tällöin Uusi Ilmailumuseo -hankkeelle perustettiin museon verkkosivuille oma osionsa. Kesällä julkaistiin myös pitkään kaavailtu Uusi Ilmailumuseo -blogi. Blogin tarkoituksena on avata hanketta ja museon toimintaa sekä esitellä museotyön monipuolisuutta. Pentagon Design Oy:n ja Pink Eminence Oy:n kanssa suunniteltiin uuden museon konseptia sekä työstettiin hankkeelle esittelymateriaali.

Syksyllä muuttuneiden tilanteiden johdosta hankkeelle kaivattiin suurempaa näkyvyyttä ja päätettiin kertoa avoimesti museon tilanteesta ja siihen liittyvistä tekijöistä. Tällöin museon tilaongelma nousi otsikoihin valtakunnan ykkösmedioissa, muun muassa Ylen uutislähetyksissä 21.11. Aamulehti puolestaan kirjoitti museon mahdollisesta sijoittumisesta Tampereelle.

Viestinnästä muiden tehtäviensä ohella vastannut asiakaspalvelupäällikkö aloitti syyskuun alussa museonjohtajana. Tällöin aloitettiin viestintäkoordinaattorin rekrytointi. Museolehtori vastasi viestinnän perustehtävistä loppuvuoden ajan.

VUOSI 2018 VIESTINNÄN TUNNUSLUKUJA:

VERKKOSIVUVIERAILUJA Verkkosivuvierailuja (istuntoja): 79.955 (305.308) kertaa
FACEBOOK (3 FB-sivustoa): 12.078 (11.771)
INSTAGRAM: 1.127 (950) seuraajaa
TWITTER: 497 (355)
MEDIATIEDOTTEITA: 4 kpl,
MEDIAOSUMAT: 223 kpl
UUTISKIRJEET: 11 kpl, Jakelussa 698 vastaanottajaa
VAPAAEHTOISTEN UUTISKIRJEET: 11 kpl, Jakelussa 177 vastaanottajaa

9 MYYNTI JA MARKKINOINTI

Suomen Ilmailumuseo on Museokortti-kohde. Museoliiton Museokortti on noussut aloitusvuodestaan 2015 lähtien merkittäväksi tekijäksi museoiden markkinoinnissa.

Ilmailumuseo osallistui Matka- ja Kongressimessuille, ja tapahtumamarkkinoinnin keinoin saatiin museolle uusia kokoustila-asiakkaita. Ilmailumuseo näkyi myös merkittävimmissä matkailuesitteissä ja lukuisissa matkailuportaaleissa.

Suurimmat omat markkinointipanostukset suunnattiin elämyspalveluiden ja kokoustilojen mediakampanjoihin. Helsinki Card ja Cityshopper –kampanjat saivat jatkoa. Yrityksille markkinoitiin elämyspalveluita, tiloja ja ravintolapalveluita messuilla, tapahtumissa ja sähköisin kampanjoin. Elämyspalveluita markkinoitiin myös Google-hakusanamainonnan avulla.

Sidosryhmätyön kannalta tärkeä on neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä Ilmailumuseoyhdistyksen Feeniks-lehdessä oleva Ilmailumuseolle ilmainen tapahtumasivu.

MUSEOKAUPPA

Museokaupan myynti pysyi lähes edellisen vuoden tasolla ollen 77.869,13 €. Tuotevalikoiman kehittäminen, omien museotuotteiden luominen ja hyvän tuottosuhteen ylläpitäminen olivat päätavoitteina.

Trafiikki-museot ry:n yhteinen verkkokauppa toimi museokaupan jakelukanavana myös ulkomaille.

10 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Suomen Ilmailumuseo täydentää henkilökuntansa tekemää ammattimaista museotyötä laaja-alaisella vapaaehtoistyöllä, jonka tekee mahdolliseksi paitsi museon päivittäisen toiminnan, myös monet projektit. Ilmailumuseon piirissä toimivat vapaaehtoiset tekivät vuonna 2018 kaikkiaan 10 495 tuntia vapaaehtoistyötä. Suomen Ilmailumuseo onkin Suomen museokentällä kirkkaasti suurin vapaaehtoistyönantaja.

Ilmailumuseo tarjoaa mahdollisuuden osallistua museon hyväksi tehtyyn työhön omia henkilökohtaisia vahvuuksiaan hyödyntäen. Samalla museosta muodostuu säännöllinen kohtaamispaikka kaikenikäisille museon toiminnan tukemisesta kiinnostuneille. Työhön liittyy tiiviisti myös sosiaalinen kanssakäyminen sekä yhdessä oppiminen.

Vapaaehtoistyöskentelyyn kuuluvat mm. opastuspalvelut iltaisin ja viikonloppuisin, elämyspalvelujen simulaattorikouluttajien työskentely, kokoelmien kuten arkistomateriaalin ja valokuvien luettelointi, ilma-alusten entisöinti ja kunnostaminen ja museon tapahtumissa avustaminen. Vuonna 2018 uutena vapaaehtoisryhmänä aloitti kuntokartoitusryhmä, jonka toiminnalla valmistauduttiin museon mahdolliseen muuttoon.

Yhteisöllisen ammattiperinteen keruu

Uutena ryhmänä Ilmailumuseon vapaaehtoistoiminnassa on aloittanut lentoemäntien ja stuerttien perinneyhdistys Evergreens ry. Evergreenien sekä Finnair Oyj:n kanssa käynnistettiin Yhteisöllisen ammattiperinteen keruu museossa -hankkeen suunnittelu vuonna 2017, ja toteutusta käynnistettiin 2018.

Matkustamopalvelutyö on lentomatkustajalle yksi näkyvimpiä asioita lentomatkustamisessa ja olennainen osa ilmailun historiaa. Työnkuvaa, kuten ylipäänsä palvelualojen ammattiperinnettä, on kerätty toistaiseksi vähän.

Hankkeessa kartutetaan museon matkustamopalvelutyöhön liittyvien kokoelmien sisältötietoja, tietoa yhteisöllisestä työkulttuurista ja tietoa kokoelmaesineiden käyttökokemuksista.

Vuoden 2018 aikana Evergreens ry. kartoitti keskuudestaan matkustamopalvelutyöhön, koulutukseen ja urakehitykseen, hallintoon ja rekrytointiin sekä hyvänkeväisyyteen ja vapaa-aikaan liittyviä toimintoja, ja vuonna 2019 hanke jatkuu museolla tehtävällä kokoelmatyöllä.

11 TUKITOIMINNOT

IT-JÄRJESTELMÄT

Museon it-palvelut (kiinteä laajakaistayhteys, verkkosivujen nimipalvelut, palomuuri, virustorjunnan lisenssit, verkkopalvelinjärjestelmä sekä sähköpostipalvelut) on vuodesta 2011 tilattu Visiotech Oy:ltä. Museon verkkosivuston hosting-palvelut on vuodesta 2015 lähtien tilattu Wordpress-julkaisujärjestelmään erikoistuneelta Sitegroundilta. Lisäksi museolla on vuodesta 2016 ollut käytössä DNA:n langaton verkkoyhteys, kiinteän laajakaistan rinnalla.

KIINTEISTÖ

Kiinteistön ylläpitoa leimasi vuonna 2018 varautuminen SIM2020 -hankkeen mukanaan tuomiin suuriin muutoksiin. Kaikkien korjauksien tarpeellisuutta on arvioitu suhteessa niiden odotettavissa olevaan käyttöikään. Kiinteistöön tehtiin vain välttämättömät korjaukset ja huollot.

Suomen Ilmailumuseosäätiö, LAK Real Estate Oy ja ARWAL solmivat yhteistyösopimuksen, jossa sovittiin museon sähköpääkeskuksen virransyötöstä sähköautojenlatauspisteeseen LAKin hallinnoimalle pysäköintialueelle.

12 SÄÄTIÖ

Sääntöjensä mukaan Suomen Ilmailumuseosäätiön tarkoituksena on ylläpitää Suomen Ilmailumuseota ja siten edistää Suomen ilmailun historian tutkimusta, opetusta ja tuntemusta. Tätä tarkoitusta on toteutettu vuonna 2018 tässä toimintakertomuksessa kuvatulla tavalla.

Suomen Ilmailumuseo on ilmailun valtakunnallinen erikoismuseo (VEM). Strategiansa mukaisesti museo on suomalaisen ilmailun historiaa ja kulttuuriperintöä tutkiva ja vaaliva valtakunnallinen asiantuntija. Museo välittää tietoa ja herättää kiinnostusta ilmailuun sekä vastaa VEM-asemansa mukaisesti myös ilmailumuseotoiminnan kehittämisestä Suomessa.

Säätiön säännöt uudistettiin vastaamaan uutta säätiölakia. Uudet säännöt hyväksyttiin edustajiston sääntömääräisessä syyskokouksessa 25.10.2018 ja säännöt vahvistettiin Patentti- ja rekisterihallinnon rekisteröinnillä 1.11.2018.

Säätiön hallintoelimiä ovat edustajisto, hallitus ja museonjohtaja.

Säätiön lähipiirin muodostavat säätiön perustajat Finavia Oyj, Finnair Oyj, Ilmailumuseoyhdistys ry, Patria Oyj, Suomen Ilmailuliitto ry, Vantaan kaupunki, säätiön hallituksen ja edustajiston jäsenet sekä museonjohtaja. Säätiö ei ole antanut lainoja tai vakuuksia lähipiirilleen.

LÄHIPIIRITOIMET

Säätiö on tehnyt toimintavuonna lähipiirinsä kanssa seuraavia taloudellisia toimia:

Finavia Oyj
- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 7.587,08 eurolla
- Maksanut esinelainoja 3.037,38 eurolla
- Maksanut digitointi- ja kuvankäyttömaksuja 55,00 eurolla
- Toimittanut museolle korvauksetta omistamansa tontin pihanhoitopalveluja

Finnair Oyj
- Ostanut museon arkistointipalveluja yht. 8.409,00 eurolla
- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 17.184,10 eurolla

Ilmailumuseoyhdistys ry
- Maksanut Päijät-Hämeen Ilmailumuseon kyltin tuotannosta 86,80 euroa
- Museo on maksanut Feeniks-lehden mainospaikasta Ilmailumuseoyhdistykselle 100,00 euroa
- Käyttänyt korvauksetta museon toimisto-, varasto- ja kokoustiloja

Suomen Ilmailuliitto ry
- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 2.479,34 eurolla

Vantaan kaupunki
- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 3.700,10 eurolla
- Ostanut pääsylippuja ja opastuksia yht. 1.982,00 eurolla
- Myöntänyt museolle hakemuksesta toiminta-avustusta 50.000,00 euroa

Juha Klemettinen, hallituksen jäsen
- ”Kolmosten siivillä” -kirjan kirjoittajapalkkioita (1/3 osuus teoksesta) 117,41 euroa.

Säätiön muu lähipiiri ei ole tehnyt taloudellisia toimia säätiön kanssa. Säätiön hallintoelimille on maksettu palkkioita yhteensä 77.940€ €.

EDUSTAJISTO

Edustajiston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 26.4.2018 ja syyskokous 25.10.2018. Sihteerinä edustajiston kokouksissa toimivat Pia Illikainen (kevätkokous) ja Valeri Saltikoff (syyskokous). Lisäksi sääntöuudistuksen tiimoilta järjestettiin edustajiston ylimääräinen kokous 30.8.2018.

Suomen Ilmailumuseosäätiön edustajiston kaudella 2017–2018 muodostivat

Varsinaiset jäsenet:
Paavo Antila (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Ben I. Björkqvist (Ilmailumuseoyhdistys ry), varapuheenjohtaja
Carl Fredrik Geust (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Jari Helander (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Sauli Heinonen (Vantaan kaupunki)
Jouko Helin (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Raimo Korpi (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Antti Koskela (Ilmavoimat)
Mika Nurmela (Finnair Oyj)
Petteri Nissilä (Finavia Oyj), puheenjohtaja
Tapio Pitkänen (Suomen Ilmailuliitto ry)
Janne Salonen (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Martti Wallin (Patria Oyj)

Varajäsenet:
Markku Lemmilä
Kari Koski
Matti Kiiskinen
Juhani Tyllilä
Veli-Matti Kallislahti
Vesa Vierimaa
Kaisa Mölläri
Pekka Haavikko
Petteri Tarma
Janne Simula
Jari Kilpeläinen
Erkki Kivikero
Lassi Matikainen

Erovuorossa edustajiston syyskokouksessa olivat
Jari Helander / Juhani Tyllilä (Ilmailumuseoyhdistys ry), Janne Salonen / Erkki Kivikero (Ilmailumuseoyhdistys ry) ja Mika Nurmela / Petteri Tarma (Finnair Oyj).

Uusiksi jäseniksi/varajäseniksi nimettiin yhteisöjen ilmoitusten mukaisesti
Jari Helander / Juhani Tyllilä (Ilmailumuseoyhdistys ry), Marcus H. Borgström / Lassi Karivalo (Ilmailumuseoyhdistys ry) ja Mika Nurmela / Petteri Tarma (Finnair Oyj).

Edustajiston puheenjohtajana kaudella 2018 – 2019 jatkaa
Petteri Nissilä ja varapuheenjohtajana Ben I. Björkqvist.

HALLITUS

Suomen Ilmailumuseosäätiön hallituksen kaudella 1.1.2018–31.12.2018 muodostivat:
Sami von Wehrt, puheenjohtaja
Marcus H. Borgström, varapuheenjohtaja
Antti Ala-Heikkilä 28.2.2018 saakka, 1.3.2018 alkaen Esa Siponen
Ilkka Kangastalo
Juha Klemettinen
Janne Rönnbäck
Seppo Stark
Janne Tarvainen
Säätiön hallitus kokoontui kymmenen kertaa. Hallituksen sihteerinä on toiminut Ilkka Kangastalo
Museonjohtajana on toiminut Markku Kyyrönen 31.8.2018 saakka, 1.9.2018 alkaen Pia Illikainen.

Tilintarkastus
Tilintarkastajana on toiminut PricewaterhouseCoopers Oy.

13 ENGLISH SUMMARY

The Finnish Aviation Museum is facing the biggest changes of its history. The Museum ' s premises no longer match the requirements of its activities, thus renovation is necessary. During 2018 the Museum pushed for a quick solution. A project was launched in order to move the Museum into Finnair Cargo's old terminal building in the immediate vicinity of the Helsinki Airport. The Museum secured a three-million-euro investment funding from the Finnish government for the project during summer of 2018, and the first designs for the renovated building and new exhibitions were made in the fall. However, plans to secure the Museum's own two-million-euro share of the investment did not proceed as planned, and so a rental agreement of the new premises has so far not been reached. The Museum is currently mapping out alternative solutions for its premises and also additional facilities to store its collections.

There were also major changes in the Museum's organization in 2018. Markku Kyyrönen, who had been acting as the Museum Director since 2013, retired at the end of the year, and Pia Illikainen started in the post in September. The bylaws of the Finnish Aviation Museum Foundation were also renewed during the year, and the Museum's strategy updated.

The Cargo project brought the Museum's situation exposure in the national media. At the same time, the Museum also received other recognitions. The Museum was shortlisted in both Effie Awards 2017 and Museum of the Year 2018 competitions, and was elected as the Community Service Place of the Year by the Criminal Sanctions Agency.

The Museum's basic operations also developed during the year. As the National Specialized Museum of Aviation, it had already been asked by The Finnish Heritage Agency to form a board of experts to discuss matters regarding Heritage Aircraft funding.

The Board was nominated for a three-year term (2018–2020), with the Museum's intendant as its chairperson and Museum Mechanic as secretary. The Museum also accumulated its collections among other things with an ensemble of 38.000 photographs of Finnish hot air ballooning. The Museum launched a project to record the professional heritage of Finnish cabin crew members, together with the Cabin Crew Members' Heritage Association, the Evergreens. The Museum also updated and published its collections policy in December.

Due to the renovation project there were no new events or exhibitions during the year. Despite of this, the annual number of visitors (39.315) fell only slightly behind the previous year's record-breaking numbers, and the Children's Day at the Aviation Museum – the most popular event – attracted over 1.700 visitors.

The Finnish Aviation Museum is the National Specialized Museum of Aviation in Finland. It is located in the Aviapolis area of Vantaa (Karhumäentie 12), and is governed by the Finnish Aviation Museum Foundation, whose stakeholders include Finnair, Finavia, Patria, The Finnish Aeronautical Association, The Aviation Museum Society and the City of Vantaa. The Museum's staff includes 11 permanent employees and eight part-time customer service workers in 2018. The Museum is the largest volunteer employer within the field of Finnish professional Museums, with over 10.000 hours of volunteer work per year (10.495 in 2018). The volunteers assist in restoration projects and archive upkeep, work as tour guides and simulator instructors and help organize the Museum's events.

www.ilmailumuseo.fi